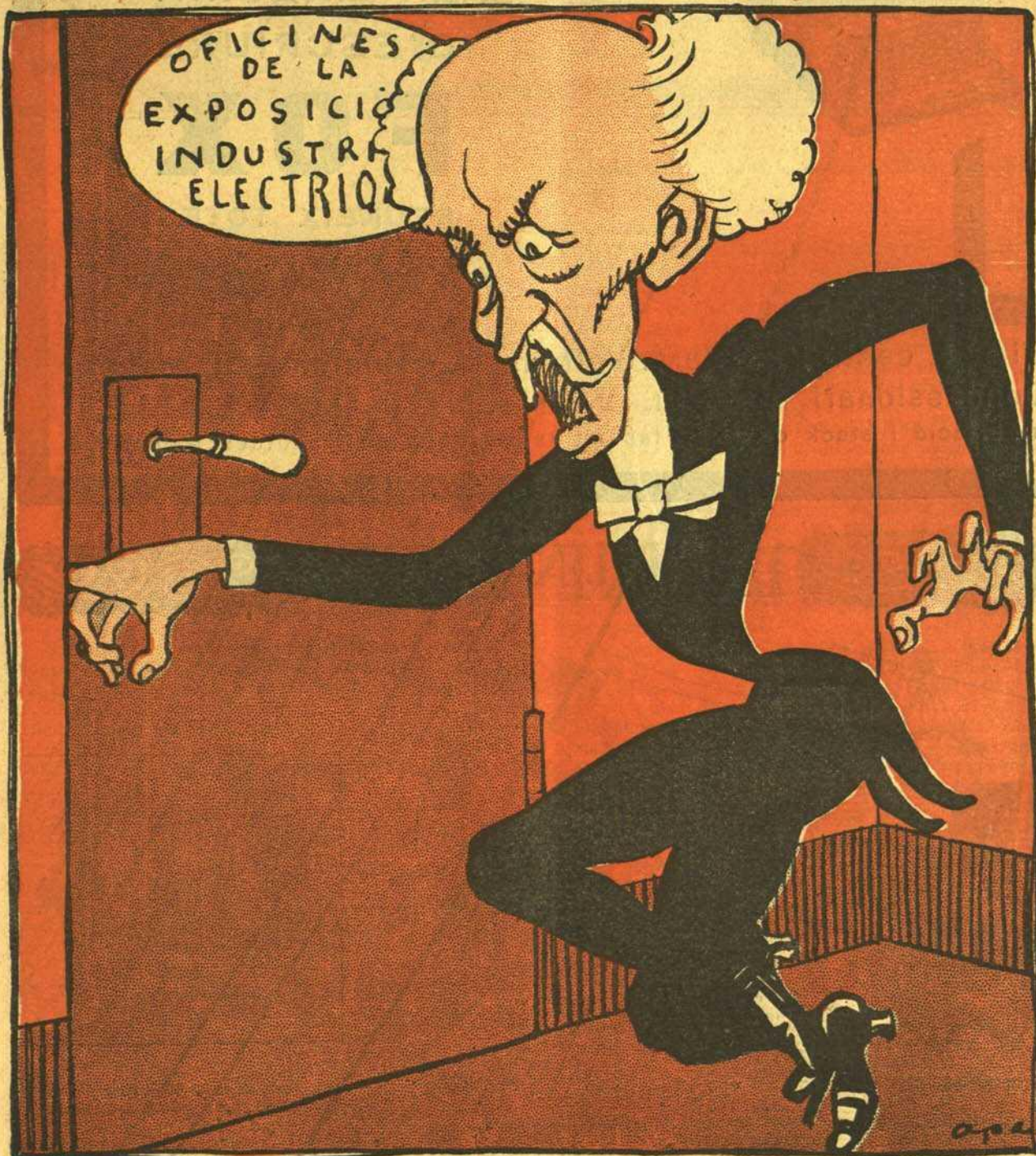

CVCA FERA

¡¡¡Ai!!! que m'he agafat els dits

LA MÀQUINA
D'ESCRIURE

FOX

REUNEIX TOTES
LES PERFECCIONS

Dipòsit central i tallers: Vergara, 1, principal.—Barcelona
Concessionari exclusiu. **VENANCI GUILLAMET**
Importació i stock de totes les altres marques de màquines d'escriure

LA RIALA D'ALTRI

*El cambrer.—Senyor, Senyor, que hi ha un submarí a la vista!!!
El senyor marejat.—¡Ai, gracies a Deu!*

*La gata al gat.—No't casarás amb mi,
si avans no dones sis vides a la Patria.*

(del LIFE)

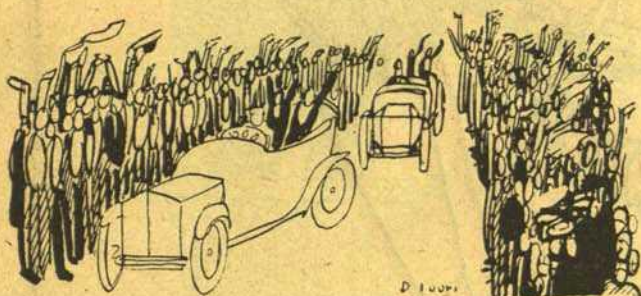
CVCA FERA

PREU (i és regalat)

Any, Ptes. 6—Semestre, Ptes. 3'50—Trimestre, Ptes. 2

N.º solt: **10** cts. □ Escudellers, 10 bis

LLAMBREGADA

Impressió literària d'un testimoni prudentíssim

Comencem per dir que la tranquil·litat era absoluta en tota l'Espanya. Això per un temperament aventurer resulta desesperant. Aaaah! (un badall) Aaaah! (un altre badall) Aaaaah!... (tres badalls). Acabem de fer una deliciosa migdiada. Són les quatre de la tarda i la calda esdevé insuportable. Estem amarats de suor com si fossim uns subalterns fogainers d'un barco de guerra (Ave Maria puríssima) en funcions.

En nostre magí dona voltes un refrany de tendències conservadores; conservadores! ningú pot tenir-hi res a dir, però Déu ens en guart de dir-lo, car en jorns caniculars tot pot ésser titllat de subversiu. Darrera el refrany s'ens acut una advertència: *doneu la sensació de que no hi sou o de que no existiu*. Perfectament; mai ens és agradat discrepar del criteri dels que saben més que nosaltres.

Comencem a fer un *solitari* dels que mai se treuen; els més divertits, perquè així no abriguem il·lusions i et conformes amb el pitjor. Però, valguens la disciplina! les idees i la voluntat se'ns enfugen cap al carrer. Què passarà al carrer? Tothom restarà a casa com nosaltres perdonam, fent solitaris? La curiositat! oh què n'és de terrible la curiositat d'un ciutadà!

La tafaeria! oh què n'és de terrible la tafaeria d'un home de lletres una mica periodista! Per llucar l'incendi d'una ciutat de tres hores lluny, que és com llucar el for-

migó d'un artífice... en fi, ja saben allò de la muller de Lot i les seves filles...

Vaig eixir al balcó. Res d'incendi, com no fos el del sol incendiari.

Poca gent, poc transit, pocs viatgers en els tramvies, poques dones, cap criatura i un rengle de caballs esquivant-se les mosques amb la cua, sota l'ombra d'uns plàtans. En les taules d'un quiosc vorer uns quants subjectes, amb llurs garres blanques d'estiuejadors, prenen horxata i paciència. Aquesta frèvola horxata de xufles que rebaixa la sang i aquesta fatal paciència del que cobra poc pera no fer res, eren en aquells instants, una garantia.

Fet i fet, em vaig llençar al carrer.

Des d'aquí en endavant soc l'Història. Potser no em valgui, però soc l'Història; el tal convenciment no l'esborrarà ningú.

Qui no hagi vist Barcelona en aquesta jornada cívica no ha vist res cívic. Imagineu-se un Dijous Sant amb trajes de fil i barrets de palla. Un caminar suspecte, mig de tafaner que no sab on va i mig d'heroï que tampoc ho sab; un caminar diguem-ne provisional, un caminar que es pot deixar, en qualsevol moment, pel carrer, sense que ningú es cridi a engany. Tot depend de l'esclat fortuït d'una goma d'automòvil.

Els casats de nou havien fet jurament a les esposes llurs de tornar desseguida; els casats de vell, diuen a sobre trenta mil recomanacions de prudència; els viudus marxaven més desembrassadament, però a la data del seu viudatge acomodaven llur gosadia; a més aniversaris menys temeritat. No cal dir que els solters emancipats eren els més nombrosos i els que embocaven les Rambles, lliures de vacil·lacions, amb resolució inquebrantable.

El tancament de portes era *general*, vaja *general* vui dir unànim, no us assaltés la sospita de que exerceixo de reclam. La sensació era de que el món estigués penjat d'un fil.

Es allò que diguè *La Vanguardia* i altres diaris bonjans que no han tingut mai topaties amb la censura: *la expectación era inmensa*.

Allò de què uns quants formalíssims senyors estiguessin jugant a fet—en la província de Girona diuen *cuit* i en aquesta ocasió tant se val una cosa com l'altra—amb uns altres senyors, infundia en el públic una curiositat viva i esperonadora.

Era una lluita d'agilitat i d'ingeni dins el laberinte infinit de la urbs i de les lleis.

El poble desitjava seguir-la, desitjava flairar-la, heu- re'n una participació, un efluvi al menys, per lleu que fos. Els que tenien bon nas rastrejaven com uns mal esperits, els que tenien bona inventiva inventaven com uns mals

Representació gràfica del darrer número de CUCA FERA

novelistes. Si els parlamentaris haguessin sigut xics com una aglà tot-hom se els hauria amagat a la butxaca per a transportar los allí on convenia, molt joiosament.

Això s'endevinava en els semblants i en les actituds, en les preguntes i en les respostes, en la melangia dels qui no sabien res i en l'exaltació dels que creien saber alguna cosa.

Existia, però, una certesa d'infabilitat en l'èxit, una confiança absoluta en l'enginy dels qui ja el tenien provat en altres diades i altres afers espinosos; un contentament infantil de triomf pressentit...

Les meves reflexions foren interrompudes. Vaig topar amb un obstacle i una veu entre amable i imperiosa em preguntà on anava.

—Enlloc, si és que vosté no mana lo contrari.

—«Patràs».

Era al carrer del Bisbe, prenguí per darrera la Catedral. En la plassa del Rei, un grup de ciutadans miraven amb gran atenció i desconfiança una conductora que obstruïa un carrer. Els bailets passaven per entre les rodes molt comodament. Un moço-de-l'esquadra fumava un cigarret. Un botiguer al peu de la porta mig closa, entre-dents, deia paraules aterroritzants. Eren les sis en punt i ens en anarem a veure jugar uns tressillistes. Els tressillistes a l'ovirar-ne interromperen el joc. «Què, què?...» Fins els tressillistes estaven descenterats i nerviosos,

atents al que succeïa al carrer. Indubtablement en el món de la política acabava de jugar-se una partida definitiva.

Darrera meu va entrar un jove en un estat radiant. Ens innovà de tot, potser un poc més del que la paraula tot abarca, i allò era formidable, immens, *fantàstic* com diria un company estimat de cucaferisme.

En arribant a casa jo vaig fer una descripció sintètica de la jornada, als meus. Sopavem i els meus pararen de mastegar. Entre'ls meus hi havia una cosina que a l'oïrme ponderar la gran disciplina, ordre i serietat del poble barceloní, va entusiasmar-se.

I la meva cosina es de Guadalajara...

M. F. DE LA VIROLLA.

Pensat dijous, dia 19, i escrit en divendres, dia 20 de Juliol a tres quarts de quinze.

Una de les coses qu'ha fet el governador aquets dies.

Anima vilis: Sàenz

Veiam què els hi sembla: pot ésser atentatori a la dignitat de una CUCA tan fera com la nostra el rebaixar-se a matar mosquits? Cal que s'en adonin de que tenim prohibit mossegar dracs i lleons, i que d'algun modò hem de treure fòra aquest ensopiment del estiu. Tal com van les coses, per a dormir a un home malalt li recomanaran els metjes una lectura dossificada de periòdics passats per la censura; res d'anestèsics!

Çò és dit per a justificar el que tornem altre cop a embestir a un pobre home mince, xinxa, nascut a Castella, que viu parasitariament a la nostre Barcelona. I ja que parlem d'insectes, recordem que el humorist K-Hito, que resideix llargues estones a Madrid, terra feconda en bestioles vampiresques, diu que de aquestes feres de cambra no es el pitjor que pudeixen sino que fan por.

—No heu sentit mai el esgarrifament de veure una xinxa, que quan acaba de encendre el llum del dormitori se aixeca a sobre del coixí i vos planta cara? Doncs, no sabeu res d'espectacles emocionants, ens deia l'altre nit al Continental.

En realitat nosaltres mai havíem sentit aquesta ratxa d'horror tràgic fins l'altre dia. Aquell insecte que porta un nom boricat, aquell paràsit que es diu Sans o Sàenz de Borés, que va tenir la pretensió de voler ésser regidor

en les últimes eleccions municipals i es va enfutismar de mala manera contra la Lliga, que no volgué dar-li un acta, aquell director del Diari de la Confitura, el senyor Sac de Bòric, microbi més que xinxa, va sortir fent espetecs forçament apocalíptics contra els lliguersos que per higiene ciutadana no varen voler res amb ell.

Veureu què ha estat. El verinós insecte tenia un semanariet castellà, que vessava per tot arreu la seva catalanofobia i que per a despistar portava de títol *Gaceta de Cataluña*. Però Déu sab quines entremaliadures va poder assolir que li deixaren per al seu periòdic els quartos de una herència. I aleshores, per justificar qui sab el què, va transformar en diari la dita fulleta de cascall que abans sortia una vegada a la setmana. Veusaquí a Sac de Bòric director d'un diari. Com ningú el comprava, el Concell d'Administració va determinar filosòficament donar-lo de franc. Un bon matí el vaig rebre a casa meua, allà dalt, a Nostra Senyora del Coll. L'home que el repartia suava del pes del paquet, i això que no eren més que quatre fulles. Però en cada fulla tres tonelades de bestieses! Em vaig fer un tip de riure. L'article de fons, Calendari Americà o xanfaina político-religioso social, feta pel Sac de Bòric, Sans de Borés o com se digui, tractava de qüestions internacionals i provava que pel Compromís de Caspe, va quedar assentada la corona reial a sobre del front de Isabel II, fet històric d'on es dedufia que l'Abadal no podia ésser diplomàtic d'altura i En Cambó no havia de estar enterat de qüestions econòmiques.

En les notícies telegràfiques vaig llegir que per causa del temporal s'havien enfonsat dos vaixells al port de Terrasa. En una crítica d'art asseguraven que Milo era un escultor vigatà que havia fet una Venus de faisó reprehensible perquè no guardava tota la honestitat que calia. I en una cita que anava de capsalera damunt d'uns trenta quatre versos que es rotulaven sonets, es deia que aquest romancet:

Plou i fa sol,
les bruixes se pentinen,

era del cant primer del poema de Slokudis, faraó d'Egipte; que podien ben bé assegurar-ho encara que crítics com Kant l'atribueien a Horaci i altres el feren passar com a text de Klopstok.

Cada dia al pendre el xocolata me feia llegir el periòdicet humorístic per la minyona; i eren tan solemniais les rialles, que de vegades sortia la meua sogra exclamant-se: I ara; que n'ets de beneit! Si dels llegidors de CUCA FERA n'hi ha cap que pateixi de migranya, mal de caixal o melancolia, puc deixar-li una *Gaceta de Cataluña* del 20, amb informació i comentaris de l'Assemblea dels Parlamentaris. A l'article de fons el Sac de Bòric es feia un embolic dient que si l'Assemblea ja no era futura, ni present, ni passada, amb una gracia paradoxal que ni del Unamuno! I deia el xinxa, aixecant-se a sobre del coixí i fent por, que havia estat una *carnavalada indigna y perjudicial para nuestra ciudad*, com si el Sac de Bòric, que es nascut a Coria, poguera dir *nuestra ciudad* parlant de Barcelona! Què més volgueres tu, xinxa matalasser. Després en la Informació assegurava que l'Assemblea havia estat desfeta per un guardià civil que va intimidar als diputats la disolució i els va esparverar. Nosaltres no creiem que volgués mentir el cabridet boig que ho va escriure; sinò que per allò de *Siempre piensa el ladrón*, com que la seva miseria d'esperit es tan gran, pensant el Sac de Bòric que hauria passat, perquè a ell no el van

deixar entrar al saló (i ara!) degué de dir-se: Jo haguera fet aquest i el altre; doncs, així mateix haurà ocorregut...

Pot ser volia picar-nos perquè li havíem dit que la seva *Gaceta* era pitjor que la de Madrid, oficial, i que se devia nomenar el *Diari de la Confitura*. Això serà. El xinxa va voler fer-nos por amb la seva resolució.

Lectors, tot ço és per passar el rato. Quan no tinguem censura no parlarem de xinxes. De tots modos sols hem pres al Sac de Bòric com a una *anima vilis*.

EL GUÍA JOAN.

El senyor Ramón, el paleta i el manobre

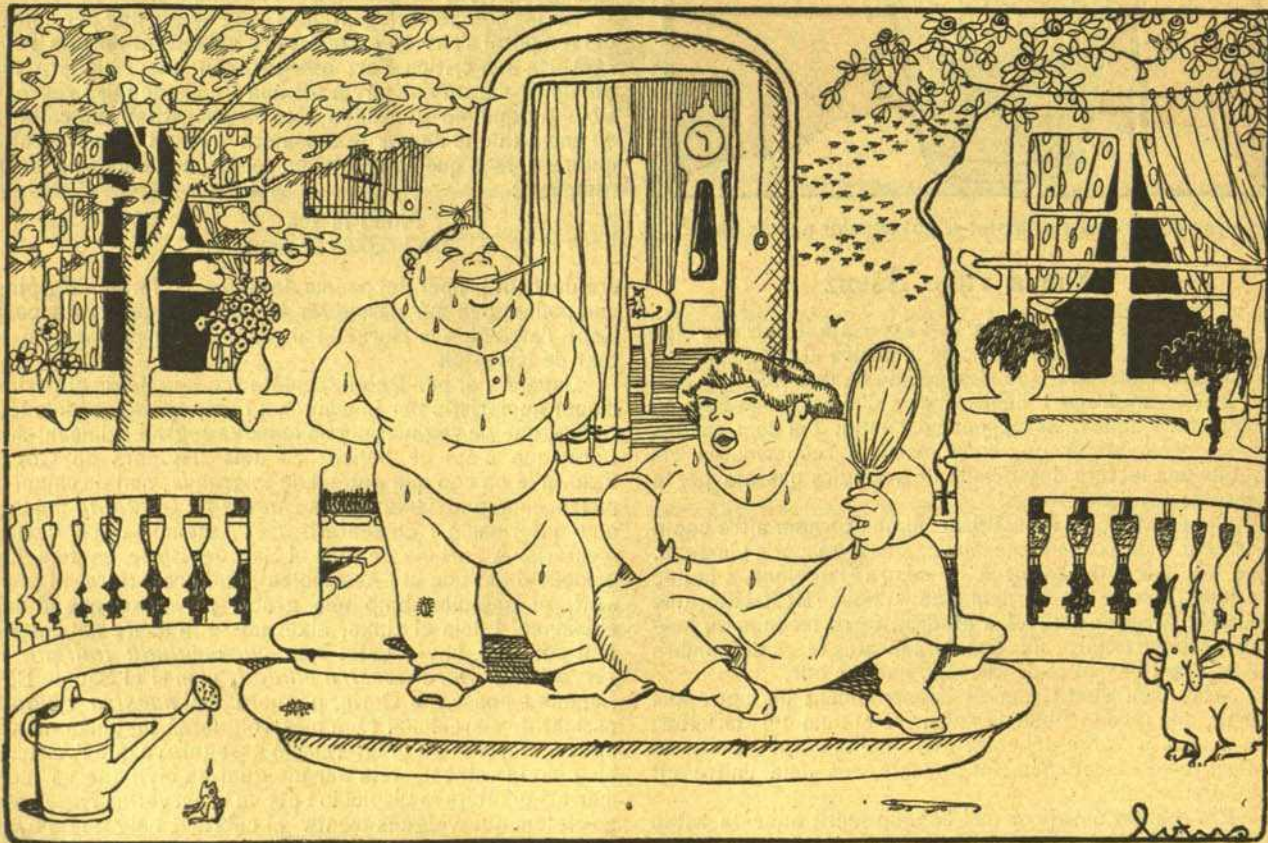
El senyor Ramón té la dissort—si el tenim de creure a ell—de tenir una botiga a la Riera del Pi. Allí ven unes quantes peces de teixit, unes mantes de llana, algún mocador, i això li dona per a anar passant aquesta trista

vida. El seu bon semblant, la cara rodona, la panxa grossa i la satisfacció que encara que no vulgui deixa endevinar el seu posat, diu que no és pas perquè'l negoci li vagi bé,—la botigueta només dona que disgustos!—és... ni ell ho sab que és! Serà la seva paciència, la seva tranquil·litat, el coneixement de la vida i el món, el seu bon humor que només exterioritza quan ha fet una bona venda. Serà potser la bona vida que's dona... Qui sab?

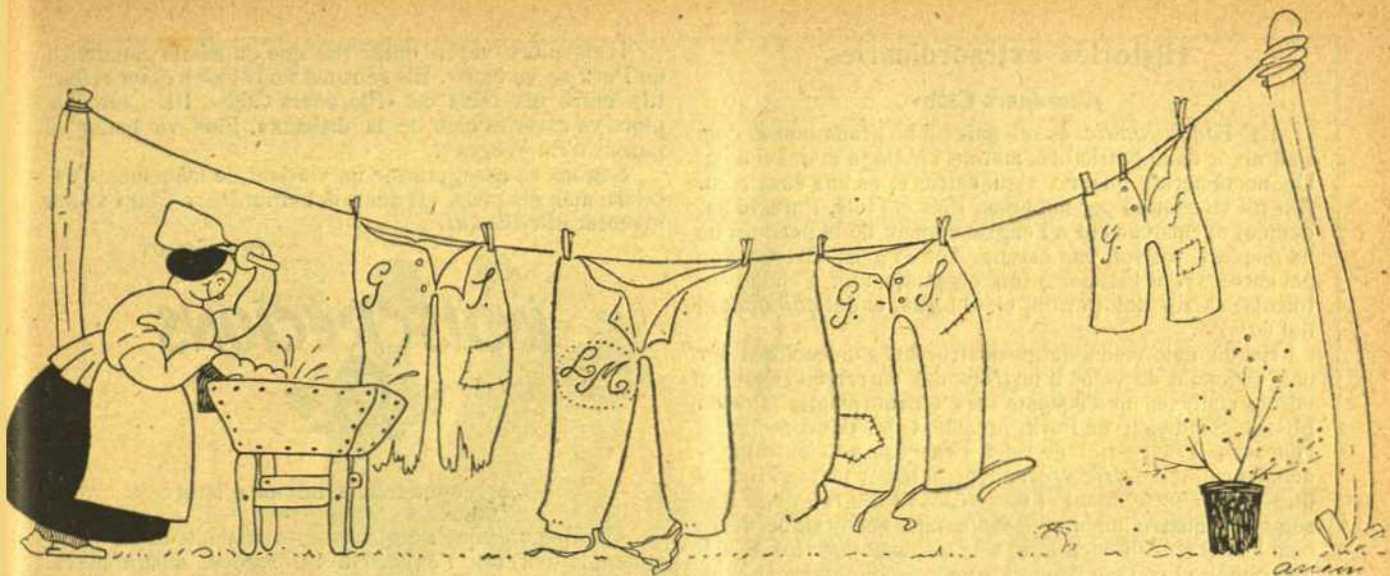
I a un home aixís, tant pacífic, tant satisfet de la seva poca sort, que tranquil·lament ha viscut ja seixanta anys fent la «viu-viu» amb la seva botigueta, sense envejar mai res a ningú, li va sortir un poca solta, o més ben dit, un poca solta i mig, que l'han martiritzat sis dies despietadament: i aquests poca solta i mig—com diu ell—eren el paleta i el manobre.

El senyor Ramón—ni mai que ho hagués fet!—va pensar fer un aparador a la seva botigueta, per a exposar-hi teixits fins i genre blanc que volia vendre. Va pensar-ho molt; de números, si'n va fer! de pressupostos, si'n va encarregar! i com va regatejar amb el fuster i el pintor i el vidrier i l'electricista!

Tot, tot va sospesar-ho, va afinar-ho, calcular-ho, preveure-ho; i quan va tenir-ho tot ben sospesat, afinat, calculat i previst, va anar a trobar el propietari de la casa, perquè ja que ell amb la reforma feia un bé a la visibilitat de la casa, el propietari fés canviar l'enrejolat de la botiga. S'avingueren, i a l'endema el senyor Ramón ja

—Quina xafagor i quin suar, Anfiloqui meu.
—Sí, Tula, sí, més va patir en Matos per nosaltres el dia dinou.

La bugadera.—La feina d'una servidora es de gran discreció i per res del mon diria que n'he tret d'aquesta roba.

tenia el paleta i el manobre apunt de trevellar. I allí començà el suplici del senyor Ramón.

A les vuit del matí ja era a la botiga i totjust van arribar el paleta i el manobre, l'un jove i presumint i l'altre vell i badallant, ja va comprendre amb la cara que eren un parell de desvergonyits.

El paleta i el manobre van pendre possessió de llur camp d'operacions; el paleta va treure's l'americana, va mirar després l'hora que era, després amb catxassa donà quatre passes per la botiga i pegà una ullada al senyor Ramón, que se'l mirava neguitós. Després, tornà amb la mateixa catxassa, al recò on havia deixat l'americana i en tregué la petaca. I va caragolar-hi un cigarret!

El manobre mentrestant, amb les mateixes cerimonies i badallant sempre, va anar a omplir la galleda d'aigua a la font.

Quan va tornar, el paleta ja acabava el cigarret, i amb tota tranquil·litat es posaren a esmorzar.

El senyor Ramón estava indignat i admirat a la vegada!

Acabats d'esmorzar, el paleta va tornar a encendre un cigarret i el manobre un altre, i per fi es posaren a treballar; i quin treballar! El paleta començà de trencar rejoles amb l'escarpa i el martell, i semblava que expressament cerqués el mig de la rejola per a passar més temps en arrencar-la. El manobre al davant seu, amb l'escombre anava treient els troços d'allí, tot enraonant amb el paleta, que devia ésser un paleta-pianola o un fonògraf, perquè'l manobre li demanava:—Com fà aquell «fus-trof» que m'agrada tant?—I el paleta es posava a cantar el «fus-trof» de moda. Cantar, cantar... es un dir.

I quan cantava el paleta, agenollat a terra, reposava del treball, i després quatre cops més a les rejoles, fins que'l manobre badallant li demanava un «tango». I el paleta taral·lejava un «tango». I després quatre cops més i cantava un xòtis o un «bis-tek»—com deia el manobre del *two steeps*.

I així fins que van tocar les dotze; el paleta va posar-se l'americana i se'n anaren a dinar. Havien arrencat sis rejoles i mitja!

El senyor Ramón, tant bon home, va restar embadalit d'aquella farsa de treball.

A la tarde, el paleta i el manobre seguiren la seva tasca igual que al matí, i a l'endemà el mateix i l'altre també. I quan acabaren de treure rejoles, començaren a posar-ne. I quan no s'entretien cantant, discutien de la guerra i dels *inglesos* i dels *alamans*; i fins el paleta va rebre la visita de dos *compañeros* de la societat, per a discutir, una bella estoneta, els estatuts en castellà!

Allò era un escàndol, un abús intolerable, però el senyor Ramón anava aguantant i prenia paciència, perquè ja sabia que si els deia res que li faltarien al respecte; i patia i s'enfurismava, tot desitjant el dia que aquella gent acabarien; i van acabar—es clar que sí—però al cap de sis dies. I van fer bé d'enllestir aquell dia, perquè el senyor Ramón ja no podia contenir-se, perquè havia acabat la paciència, i la til·la ja no li feia efecte de tant pendre'n. Però ell no'ls deixaria anar sense dir-los quatre paraules ben dites—això; ben dites!—

I quan el manobre acabava de col·locar les eines al carretó, i el paleta es posava l'americana, taral·lejant encara el darrer «fus-trof», el senyor Ramón s'hi encara indignat, roig com un perdigot:

—Fins ara no havia comprès això de la llibertat i de la igualtat. Ara ho comprenc. Vosaltres heu fet el que heu volgut; això és la llibertat! Vosaltres heu cobrat per no fer res i jo he pagat, també per no fer res, perquè no he vingut res aquests dies... Això és la igualtat! No és això?...

El paleta li va dir seriosament que no l'entenia; el manobre va fer un badall. No sé si tenien por o no volien raons a l'hora de dinar. I com que no'ls van volguer entendre, el paleta i el manobre se'n van anar tranquil·lament i el senyor Ramón va restar satisfet amb les seves quatre paraules ben dites. I per primera vegada se li acudí, va gament, que potser hauria nascut per regidor.

JOÁN APARICIO

Histories extraordinaries

«Plorangers Club»

La *Yanquilandia* és el país dels grans homes com Pedralves es la patria dels matons i Málaga la del vi dolç. Un nortamericà que no sigui estrany, és una cosa rara. Allí tot se compta per mil·lions. Fins els fills. Pare hi ha, dedicat exclusivament a l'engrandiment de la patria, que ha omplert, tot sol, una estepa. Tot és gran. Els reis van pel carrer. N'hi han per a tots els gustos: un a cada cantonada; el rei del petroli, el del gas, el del *quinqué*, el del *valor*...

En un dels meus viatges instructius subvencionat per una «Societat de veïns il·lustrats del carrer de Borrell», vareig conèixer un d'aquests sers extraordinaris. Era en Mister Sandwich de Pork, president del «Curtidor Pells Humanes Trust» Fill de Sant Francesc de Califòrnia—aquella ciutat *elèctrico-fèrrea*, desfeta per un terratrèmol que durà quatre minuts i tres segons i fou refeta en tres segons i quatre minuts,—tenia una voluntat de ferro com la ciutat. Allí encara no s'ha conegut l'*abulia*. D'origen humil, el seu pare fou el primer escombriaire rodil·lomecànic de la ciutat, arribà a regidor. El seu negoci va ésser la creació d'una indústria ben nova: el curtir de pells humanes per a diferents usos domèstics.

Els seus magatzems eren arxius de bones pells. Bé podria dir-se que, a casa d'En Sandwich de Pork, tothom hi deixava la pell. Era el desideratium de l'aprofitament de la materia humana. De les fàbriques del meu amic sortien productes meravellosos: *manguitos* de pell de nena per a senyores, *pitilleres* de pell de negre per a cavallers, «sabates de pell de xino» per a ballarines, panderetes de pell de torero mejicà, etc., etc...

En Sandwich de Pork, coneixent que no era gaire estimat, i volent que a la seva mort se li fés una manifestació de dol veritable, va tenir una idea genial: la creació dels «Plorangers Club».

Era una societat protectora del plor com a medi de felicitat humana. Els seus socis tenien l'obligació de plorar com a boigs el dia de la mort del seu fundador.

L'associació anava creixent d'una manera prodigiosa mercès a l'immigració gallega. Tots els socis tenien el dret diari a un vermou i el dia de festa a un pernil. Per a que tot anés bé s'organitzaren assajos a tota orquestra, dirigits per un parent d'En Wagner. A les parets del saló de concert hi havien aquests rètols:

- «El riure es un crim.»
- «Qui vulgui riure que plori.»
- «Qui no plora no mama.»

A l'apareixer En Sandwich de Pork al saló, arrencava tota la gentada ploro-choral en un xiscle de dolor a tota orquestra.

El mestre tocava l'orga i deia:

—Solistes de plor fi! A una!

I començaven unes veus fines de dona melangiosa plorant anyorances.

Després el mestre gemegava:

—Plorangers ferèstecs! Vinga!

I la casa trontollava de plors.

I els plors varen durar fins que en mister Sandwich de Pork se va morir. Els seus mil·lions varen ésser repartits entre els socis del «Plorangers Club». I el Club dels plors va ésser el club de la disbauxa. Fins va ballar el parent d'En Wagner.

Segons va assegurar-me un viatjant de màquines d'escriure amb els peus, els socis del «Plorangers Club» varen inventar el *cake-val*.

Boy-Scout

INDISCRECIÓNS

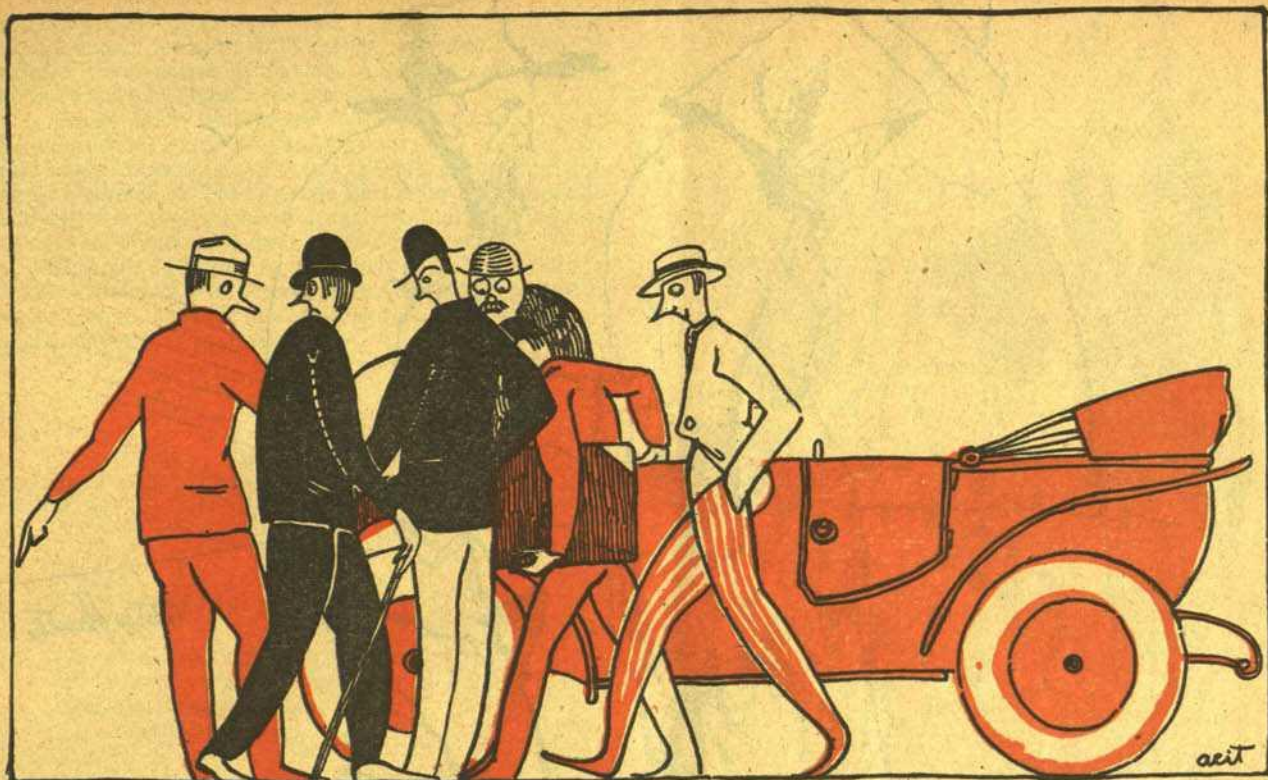

Correspondència íntima d'istiu

«Jo, què vols que't digui, en tots moments enyoro Barcelona i, sobretot, t'enyoro a tú, Agnès, amiga meua. Abans, quant no capia encara la transcendència immensa d'aqueixa preocupació social que'n diuen *el dir de la gent*, ni era assabentada de les entremaliadures insoportables dels mosquits rurals, ni m'havia donat compte exacte de la força d'atracció irresistible dels ulls penetrants i feridors, d'en Lluís, la il·lusió d'anar a fóra fins en distreia de pentinar-me i de regar les clavellines del balcó; la vida al camp, me l'imaginava tota plena d'alegries insospitades, de sensacions mai viscudes, de felicitats inefables que a Ciutat no era fàcil endevinar, i la esperava i la desitjava amb el mateix daler amb que ara espero i desitjo que siguin les dotze del migdia, hora en que el carter del poble fa el *pasa calle*. I quina desesperació per a mi els dies que fa *pasa calle* només! Ja pots figurarte el que vull dir: que no s'atura a casa.

Com te anava dient, m'enyoro molt i ço que abans tant m'afalagava, ara em fastigueja. En aquest poble tot són xafareries; jo crec, però, que tots els pobles son iguals. Si rius, es pensa la gent que't rius d'ella i que tens parallets al cap; si fas el seriós, et diuen orgullosa i tivada; si portes dos dies seguits les mateixes faldilles o la brusa, t'encolomen desseguida que ets una *quiteru i no puetu*; si te les canvis cada dia, et batejen amb el nom d'aparador o mostruari de «El Siglo»; si surts a passeig amb bata no vulguis saber quines suposicions maquiavèliques es capdellen, fins et diré que les velles es persignen, totes esverades; si un dia a missa de deu tens la desgracia, diemne desgracia, de fer un estornut una mica estrepitos, els que estan al teu davant es giren, escandalitzats, i fitant-te amb mirada fosca sembla que vulguin dir-te «i quin *descaro!*» mentres els del darrera xiuxiuegen a cau d'orella i la més dolça que t'etziven, ja't pots pensar que és aquesta: «jo't flic, quina franquesa, sembla que sigui a casa seva, aquesta»; en fi no t'imagines el que sofreixo; si no fos perquè tú m'escris sovint i en Lluís també, creu-me que la toçuderia dels *papás* d'estar-se aquí fins a setembre, no's compliria.

Afigura't que el dia de la festa major per anar a ofici vaig posar-me aquell capell, que comprarem juntes ara fa quatre anys al carrer de Petritxol, a aquella modista baixeta i de mirada travessera, parenta d'una germana seva que broda mitjons pèls diputats de la majoria. Ja saps tú que l'he reformat tres vegades, quedant sem-

— Malhaya! Por aquí no se ha ido, palabra!
 — Rápido, registra el radiador, Rodríguez.

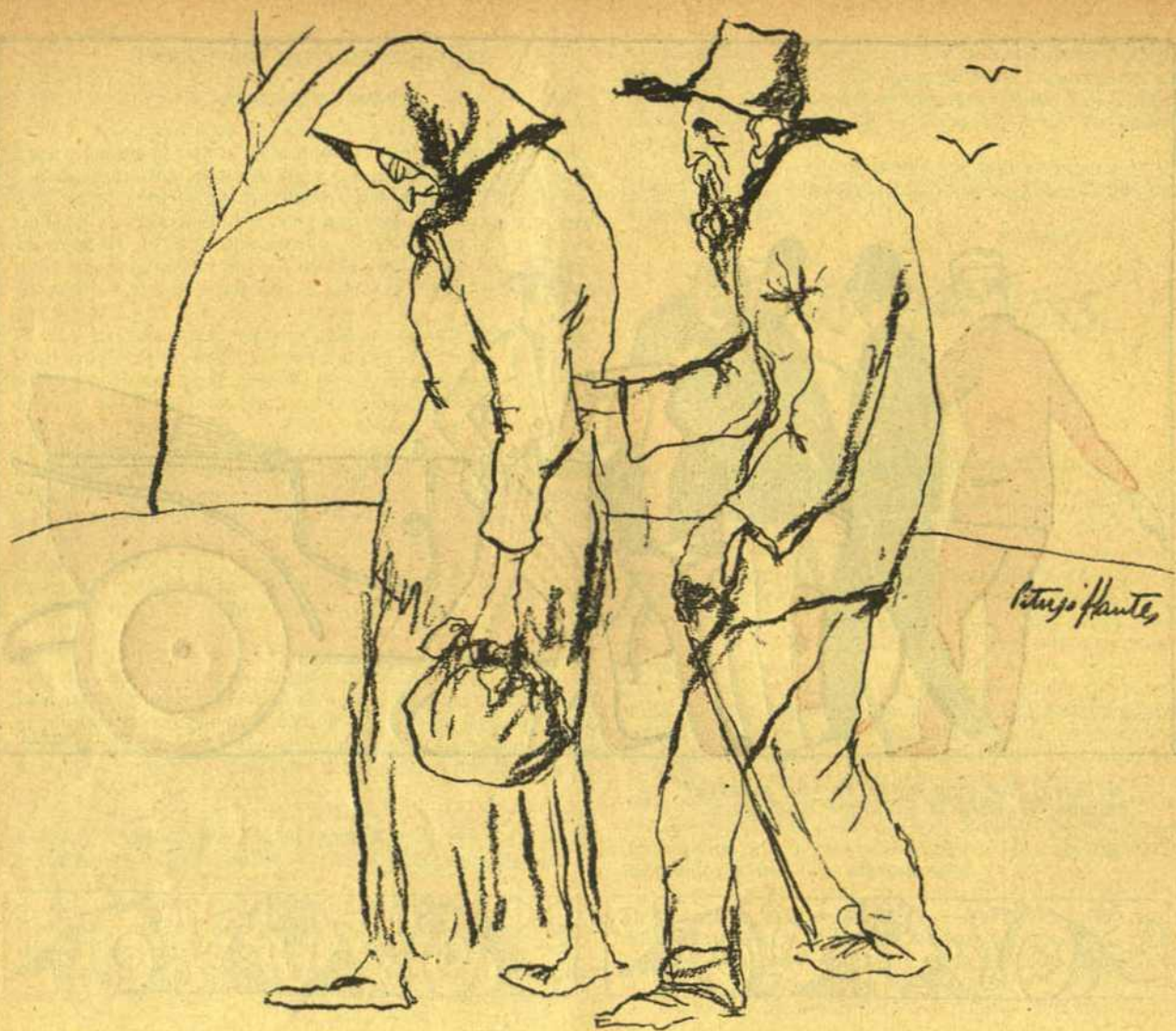

**Aquest número
 ha sigut sotmès
 a la censura.**

**Aquest número
 ha sigut sotmès
 a la censura.**

— Queda V. detenido.
 — Vaja, home... estiguis.

—De tant caminar no guanyem prou per espardenyes...
—Potser que compressim un kilometric.

pre com nou. Doncs, mira fins on arriba la malícia i el poc respecte de la gent de aquest poble, que al sortir jo de casa, amb el Lluís, que aquell dia era aquí, i amb la mamá, dugues xafarderes qu'estavan a la porta de casa d'una d'elles, feren amb sorna: «Caram, quin *tujo*; en aquell cap avui s'hi han fet *remendus*.»

Mira, al sentir això em vaig sulfurar tant, que el vano em caigué dels dits. I per pega, distretament, havia jo agafat el vano de la mamá; aquell que tu ja coneixes, de les barnilles afegides amb fil de seda i que en el paisatge hi ha dos estreps molt ben dissimulats amb paper de goma. Amb el sotrac de la caiguda, es desballestaren quatre barnilles, i, ja pots pensar la brometa d'aquelles pescateres: «Adiós, ja desglança, Pórta-li el ventafocs, que, si més no, es nou i no hi ha sorgits.»

No cal dir-te el meu estat nerviós quin era. Hauria fugit d'entre mig d'aquesta gentota a l'instant mateix. Perque, al menys comprenguessin el valor de les coses

i sabessin distingir; car jo estic que alló dels *remendus* i del ventafocs era pel capell i el vano. Ordinaris, més que ordinaris. Com que aquí de la *colonia* no més hi som nosaltres, no tenen ningú més amb qui ficar-se.

I el papá no ho veu. Com que s'ha fet amic del senyor Rector i del Mestre perque fumen *contrabando* i molts dies el conviden a dinar, totes les seves preocupacions consisteixen en complir amb aquests deures d'amistat i tot el demés es música celestial. Creu-me, Agnès, que estic aburrida. Quan torni te n'explicaré l'alsada d'un campanar. Ara no puc més, que la mamá m'està cridant fa estona perque vagi a comprar deu cèntims de pernil i dos tomàtecs per a sopar. Adeu».

Noves i secrets

Segons llibertats llingüístiques, ara recentment dictades, d'un individu xato pot dir-se'n sense escrúpol, nasplà i millor encara planàs. I, miracles de la terapèutica! un

subjecte *planàs* qu'estigui casat i tingui fills pot anar tranquil lament les nits del diumenge a l'*Edén* a aplaudir la *Bella Nena* i altres nenes més o menys belles sense que la censura hi tingués res que veurer.

—Avisat amb vintiquatre hores d'anticipació, el «Restaurant del Parc» prepara banquets de noçes de vuitanta i més coberts, de la manera més esplèndida que puguin imaginar-se. No te res de particular que els nuvis no hi assisteixin; el servei es el mateix; tant els diumenges com els dijous, caiguin o no en dia dinou.

—El comte de Figols se n'ha anat a passar l'estiu a fora de Catalunya. El determini es saludable; ara que el senyor Comte haurà d'anar en compte en escullir la residència d'hivern.

GENTIL.

Oda a la Lluna

*Lluny dels meus versos la amarga ironia
que crispa els nervis dels pobres lectors;
sigui desde'are la meua poesia,
violes y flors.*

*Canto a Silene, la lluna, la bruna;
la que s'al·leca damunt els taulats;
la que conjura a les bruïxes, la lluna
que fa cridà als gats.*

*La qui té el ritme d'una ànima alada;
la qui es sereno del cel estival,
quan se presenta damunt la porxada
amb xuíro i fanal.*

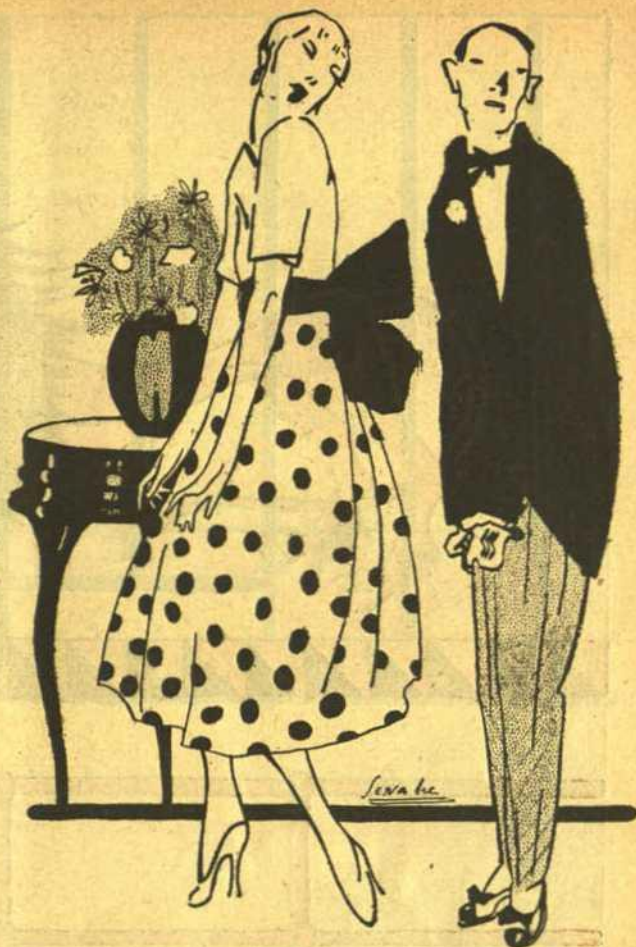
*Canto a la lluna, la bona, la inquieta
la dels pierrots y els poetes dolents;
la dels anuncis de rom o gal·leta
o bars indecents.*

*La qui fa tems es el tema dels tristos,
i dels qui tiren a flors naturals;
la dels noctàmbuls que canten, fan xistos,
i trenquen fanals.*

*La qui aconsella la sembra al pagesos:
la qui vigila la vila de nit;
la qui faombra segura als promesos
i al lladre atrevit.*

*La de Valencia, tan vella y tan nova,
on tants s'hi troben avui, per dissort:
la primirada que porta en un cove
la pena o la sort.*

*La que immutable fa llum d' igual mena
a les Esfinx y als Assiris pensils,
com are encara a les nits enllumena
Girona o Bordils.*

—En que quedem: En Dato diu que no's cel·lebrà l'Assamblea, però que durà dues hores. Ho entens tu?

—Veuràs, es que per un parlamentari idoni, amb dues hores no hi ha temps de parlar de res.

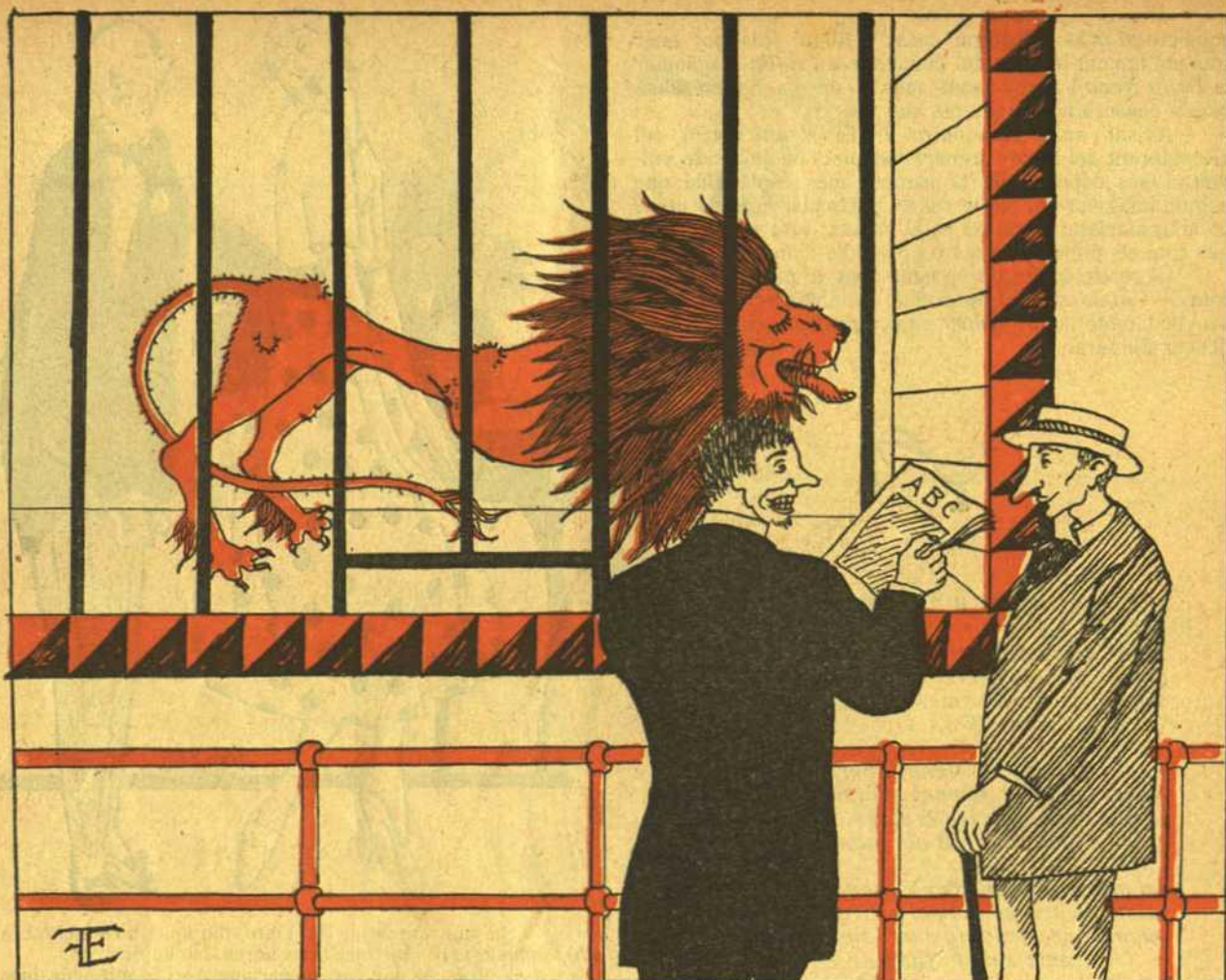
Adressa

*Oh lluna, lluna, oh pà'l·lida amiga,
oh saltimbanquis del blau infinit:
si dels meus versos no sents la fadiga
i els has resistit,*

*arriba al quarto ont dorm ma estimada,
travessa quieta els tancats finestrans,
y de part meua li dons, ben callada,
recorts i expressions.*

NARCÍS

- Que li donen a n'aquest lleó que està tan magre?
- Miri, are probavem de donar-li *abecés*. Com que diuen qu'es la menja de la major part dels espanyols...
- Pro sí aixó es mejar de mussols.

Correspondencia de Tagamanent

Aquí també es parla un xic de l'Assamblea de parlamentaris que's tractava de reunir a Barcelona.

Els de Tagamanent hi fem molta broma amb això de la mentada Assamblea Els de Madrid, segons sembla, són del nostre tarannà. Sempre es un honor pels de Madrid.

No cal dir que hem tingut una veritable joia al veurer que el Govern d'Espanya coincidía amb el secretari municipal de Figaró, un castellà molt viu que ha corregut la Ceca i la Meca i que aquí ens l'escoltem sempre amb la boca oberta.

L'haguessin sentit perorar l'altre dia en l'hostal. Ens

explicà el cas d'un còmic que tenia que dir en la funció: *Señor, muerto está, tarde hemos llegado*. I l'home, posant les comes malament, va etzivar: *Señor muerto, esta tarde hemos llegado*. Això va aplicar-ho el secretari de Figaró a un cert telegrama que un diputat català va dirigir al president del Concili de Ministres. Dit telegrama pretenia ser molt picant i no ho era mercès a un punt fora de lloc. Ens partiem de riure, tant per la novetat del conte com per la ridícula del diputat que se li esmuny la puntuació.

Després ens feu un relat del qui havia sigut la famosa reunió de parlamentaris. Quin bunyol! Sembla mentida que tants homes de pro, no hagin lograt sustreure's a l'eixerida vigilància del agents del senyor Matos. Diu que corrien com rates emmatzinades cercant un furat on acoblarse.

A tot arreu els hi barraven el pas. Per fi a quatre peus junts es ficaren en una cova del Parc. Allí els sosprenqué el governador. No n'hi havia més que uns quants i esperaven als altres. Diu que'ls trobà atuits i silenciosos

com homes sense il·lusions ni esperança que mal-paieixen un dinar de funerals. Al veure'l entrar s'aixecaren reverentment i després d'un breu diàleg anà el governador traient-los del local. Un truc a l'esquena i au! dòcilment el trucat el seguí... Així un per un els feu marxar a casa llur.

Jo no sé pas explicar aquesta escena amb la mateixa gracia pintoresca del secretari de Figaró.

A l'oïr-lo em soc recordat dels nois que s'amaguen de doctrina i son sorpresos pel rector jugant a xapes darrera una verdissa.

I que vagin dient que hi hagué Assamblea, cridava el secretari. No n'hi ha hagut, no i no. I si no n'hi ha hagut com poden existir conclusions. I si no hi ha conclusions com poden respondre a les mateixes, i si no es pot respondre com esperen la resposta.

Ademés si vegessin el bé de Deu de lletres, telegra-

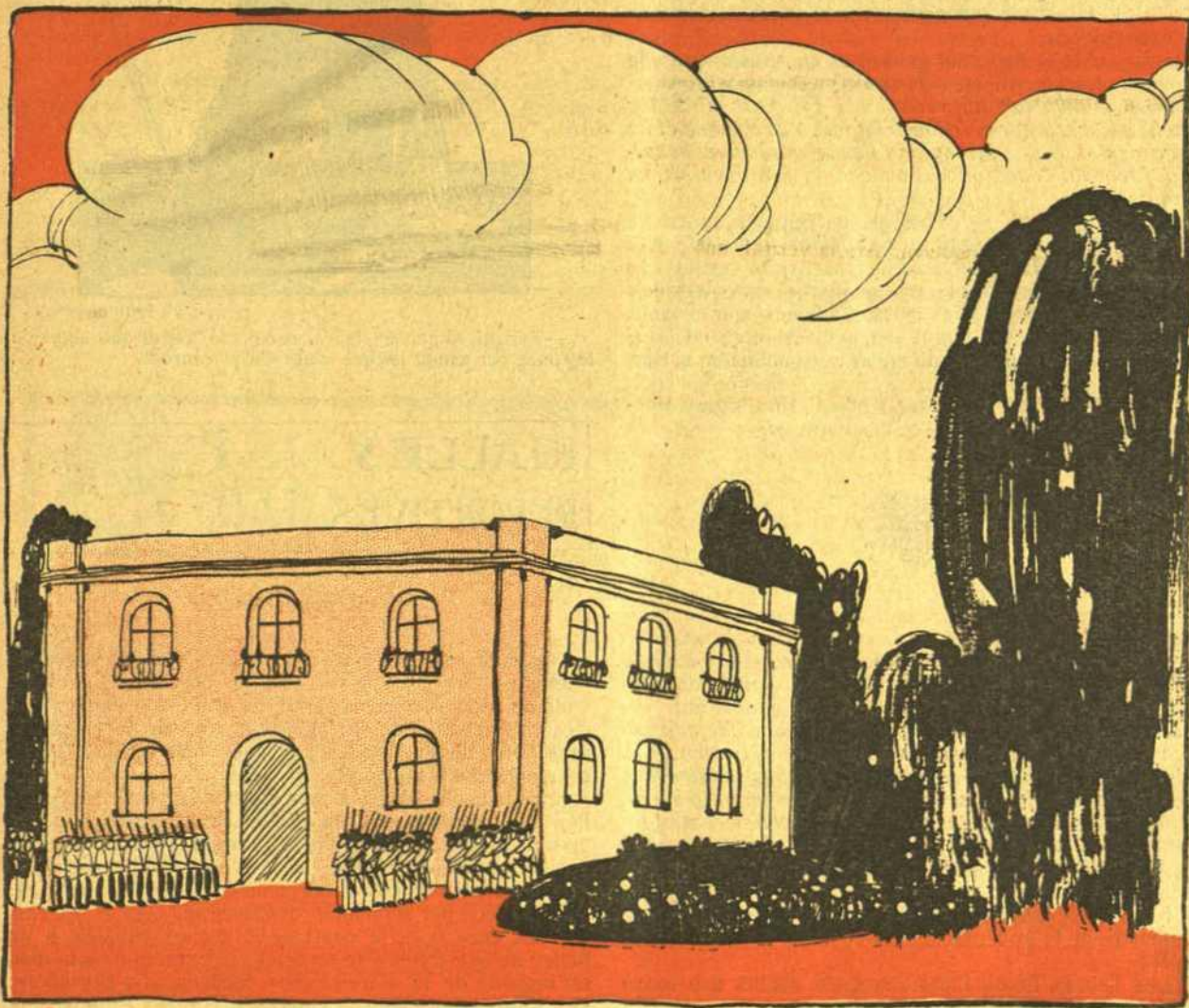
mes i telefonemes de felicitació que reb el senyor Dato en restarien escruxits.

Creieu-me, pagesos de Tagamanent, qui tingui mal de caps que'n begui del ranci. I ell en bevia del ranci, del ranci de l'hostal amb una *sombra* que... no és per dir, ni un pallasso dels més apallassats.

I ara, senyor director de CUCA-FERA, haig d'avinentar-li una cosa i és que els diaris arribats a aquest poblet no parlen pas altrament. Posi en lloc del secretari municipal de Figaró a qui vosté sab, i en lloc dels periodistes madrileny a mi, i ja estarà llest. Ara no digui pas que no'ls serveixi de grat. Si podia fer-me arribar una enhorabona dels que's reparteixen aquests dies per l'èxit del govern!...

Mani i disposi sempre de son gelós corresponsal,

Roc.

Una casa que ha tingut rellogats.
—La guardia d'honor.

L'UIL TAFANER

Si volen passar agradablement l'estona llegeixin els telegrams de Madrid que fan referencia a les converses que En Dato i Sánchez Guerra tenen cotidianament amb els periodistes. Aquests dies, sobre tot després del 19, n'hi ha per llogar-hi pà i sucarr-hi cadires com deia l'altre.

La primera impressió oficial de la Assamblea que donà el Govern a la premsa, ha sigut d'un gran triomf obtingut per ell. Alabat, etzètera, etzètera... que diu el refrany.

En Dato, l'endemà dia 20, manifestava als *reporters*, que havia felicitat coralment al governador de Barcelona *por el gran celo y tacto demostrados, pues aunque el gobierno confiaba en sus grandes condiciones de mando, realmente el señor Matos ha superado las esperanzas*. Ja veuen com se cimenten les reputacions i ja saben també pèl que succeí al Palau del Governador, el que cal a tot home per arribar a governador i *superar las esperanzas*.

Desseguida el quefe del govern va confirmar que a la nit mateixa del dia 19, els ministres s'eren reunits a governació per a *cambiar impresiones y felicitar al señor Sánchez Guerra por el trabajo impropio que sobre él ha pesado estos días..., obteniendo sus gestiones el resultado favorable que todos conocen y que revelan un gran acierto*.

Sí, sí, vol callar!... Tots els barcelonins saben de sobres *el trabajo impropio, el resultado favorable y el gran acierto* d'En Sánchez Guerra. Ara la veritat, ens sembla que reunir-se tots els ministres amb l'exclusiu objecte de felicitar-lo, ja es massa i además massa aviat.

L'èxit veritable fou degut més que res, als punts suspensius dels *pocs diaris* que encara es publiquen a Barcelona.

No hi haurà per aqueixos modestíssims signes tipogràfics una senzilla medalla commemorativa?

—*¿Hay resignación del mando civil en las autoridades militares?* (la pregunta es refería a Valencia).

—*Nada de eso, contestó el ministro. Yo entiendo que las autoridades civiles se deben bastar para sofocar cualquier perturbación. No me gusta que los gobernadores sean una especie de liebre que cuando oyen el primer tiro se meten en su madriguera. Así, solamente cuando en las calles hubiese numerosos muertos y heridos y se trate de un movimiento serio, es cuando la autoridad civil debe abandonar el mando.*

Així parlava el ministre de la Governació als *reporters*.

I ho retreiem amb l'esclusiu propòsit de fer notar que el ministre de la governació desconeix els costums de les llebres.

Les llebres fugen i prou; son els conills que tenen *madriguera*.

No obstant, posteriorment a Valencia s'es proclamada la llei Marcial. Aneu-ho a entendre!

—Escolti, si pensen fer la revolució, vegin que sigui de les onze per amunt perquè m'agradaria veure-la.

RIALLES DEPORTIVES

Trapaceries

Quan la gent badava i no sabia el que's pescava en qüestions deportives, i d'això ja fa qui sab els anys, un Club de Natació venia a significar llisa i senzillament: societat dedicada al deport de nedar. Així ho entengué durant llarg temps l'immens i diminut Solé Brufau. Voleu cosa més inversemblant?

Era indispensable fer comprendre a la gent l'erro perillós que sofria i el Club de Natació «Barcelona» s'empenqué resoltament la tasca redemptora. Era feina de paciència, de voluntat decidida i enèrgica, de perseverància, com si diguéssim una mena de penetració pacífica.

Començà per aixemplant desmesuradament el seu radi d'acció, encarregà la construcció d'unes tribunes a un fuster de la Barceloneta, es posà en contacte directe amb els regents de la «Gran Peña», «Edén», «La Bombilla», «El Pay-pay», «Madrid Concert», i altres establiments semblants, coneguts de tots els deportistes, i es feu el miracle.

Aneu qualsevol dia que us vagui al Club de Natació «Barcelona» i si després d'haver-lo visitat minuciosament em dièu que allò conserva aquella fesomia trista de quant era simplement una Societat dedicada al deport de nedar, us respondré que no sabèu el que és l'«Edén» ni «La Bomba», etc., etc.; car la diferencia és ben poca. I el més particular és que el senyor Solé Brufau es trova tan beat amb el cambi que no vol saber res d'aquella teoria de quant la gent badava. Mira què tal! Decididament és, en qüestió de principis, home a l'aigua.

—Entre els futbolistes locals regna una ansietat engu-niosa, mai dirien perquè. Senzillament per a saber qui d'ells serà l'afortunat que tindrà el plaer suprem de rebre de mans d'en Gallart la medalla simbòlica que representa, mirada de cantell i contra claror, el somni... d'una tarde de juny a la Rambla del Prat.

—La nova Directiva del «Barcelona» està decidida fermament a no donar pilota fins el setembre. Quina llàstima que «Catalunya Sportiva» no sigui d'aquest tarannà! Mes, que s'hi vol manegar; a certa llei de gent no els espanta el *caldo*... mentres siguin els altres els que s'el prenguin.

—Memorialistes per a escriure cartes *protestants*, es lloguen baratet. Dirigir-se a tots els Clubs de futbol de segona lliga que perdin els estrepes, després d'una lli-sada.

—En Ruete, el terrible menja-catalans amb sanfaina, ha estat elegit president de la Federació Centre. Centre... Centre?... Ah, caratsus, això és a l'estranger! Respiro.

—En el partit «Barcelona»-«Espanya» celebrat dijous passat, els espanyistes estigueren acorralats tota la tarde, representant un solemne paper ridícul.

CORRECUTA.

TITUS: Vostè engrapa bé les idees grogues però té la mà molt xica.

WEN-YU: No ho fa pas malament. Si ho depurés un xic aniria millor. Més pensament i menys simbolismes.

M. C. M.—L'acudit bé però el ninot malament. Si no hagués fet tart tal vegada hauríem resolt aprofitar-ho.

BILLY PEREZ: Quan afana modes en serio em fa molta gracia, però així que dibuixa en broma, ai, la mare! quin llanto.

UN VILADENC.—Si es broma puede pasar...

FARUM: Farumi i deixins tranquils.

CALITJA: Mercès. Es farà el que's pugui. Mai tenim un no en quan topem amb homes sencers que estimen CUCA-FERA com nosaltres mateixos.

GLU-GLU: Té tots els aires d'un xicot de bé. Sentim que no ns sigui possible premiar la seva constancia i heroisme. Cal que s'ensinistri en versificar i que tingui idees una mica més humorístiques. Allavors, conti amb nosaltres.

VITRIOL: Arri, arri, no n'hi ha poc de temps que el sigle tretze és estat, primer que el divuit! Ademés encara que no fos així tampoc riuríem...

MINGO: El mon es una cosa absolutament distinta d'una bola de billar. Ara vostè imaginis que és altrament, i digui on parariem tots plegats?

CUCA FERA vol dir també la seva en qüestions intel-lectuals.

Aquesta secció la dedicarem a fer la guitza als autors de casa que tinguin el coratge de publicar obres.

No caldrà que ens les enviïn directament. Prou feina tenen en editar-les. De totes maneres, si algú ens fa l'ob-sequi d'un llibre o d'un follet, pot tenir la certesa de saber el que pensem del seu mèrit, mentres ens fassi pensar, per poc que sigui. El nostre silenci seria, en tot cas, senyal de reprobació absoluta. Advertim molt formalment que no farem cap paga de dedicatòries servils. Si algú mal-haurat escriptor amoixa desmesuradament al nostre crític amb un autògraf ditiràmbic per insoborna'l, el llibre li serà retornat, que aquí no és pas el ministeri d'Instrucció Pública.

Si el llibre és de bona mena, encara que sigui trobat a les escombraries, complirem el nostre deure de judicar-lo i elogiar-lo.

Tampoc serà condició indispensable, que l'autor perte-neixi a la nostra comunitat o la nostra capelleta. Mal sigui moro se li farà justícia seca, que per això hi hem vingut en aquest món.

Els autors poden confiar en nosaltres; no els classifi-carem ni els encaixonarem com besties de museu, sino que procurarem senyalar les veritats i les belleses que han sabut crear per a que la gent no miri le seves obres per les cobertes. Ja veuen que nostres propòsits no poden ésser més honrats del que són.

Es precis animar-se; és precis deixar la preocupació de que no hi ha crítics ni públic. CUCA FERA té en abun-dancia una cosa i altre.

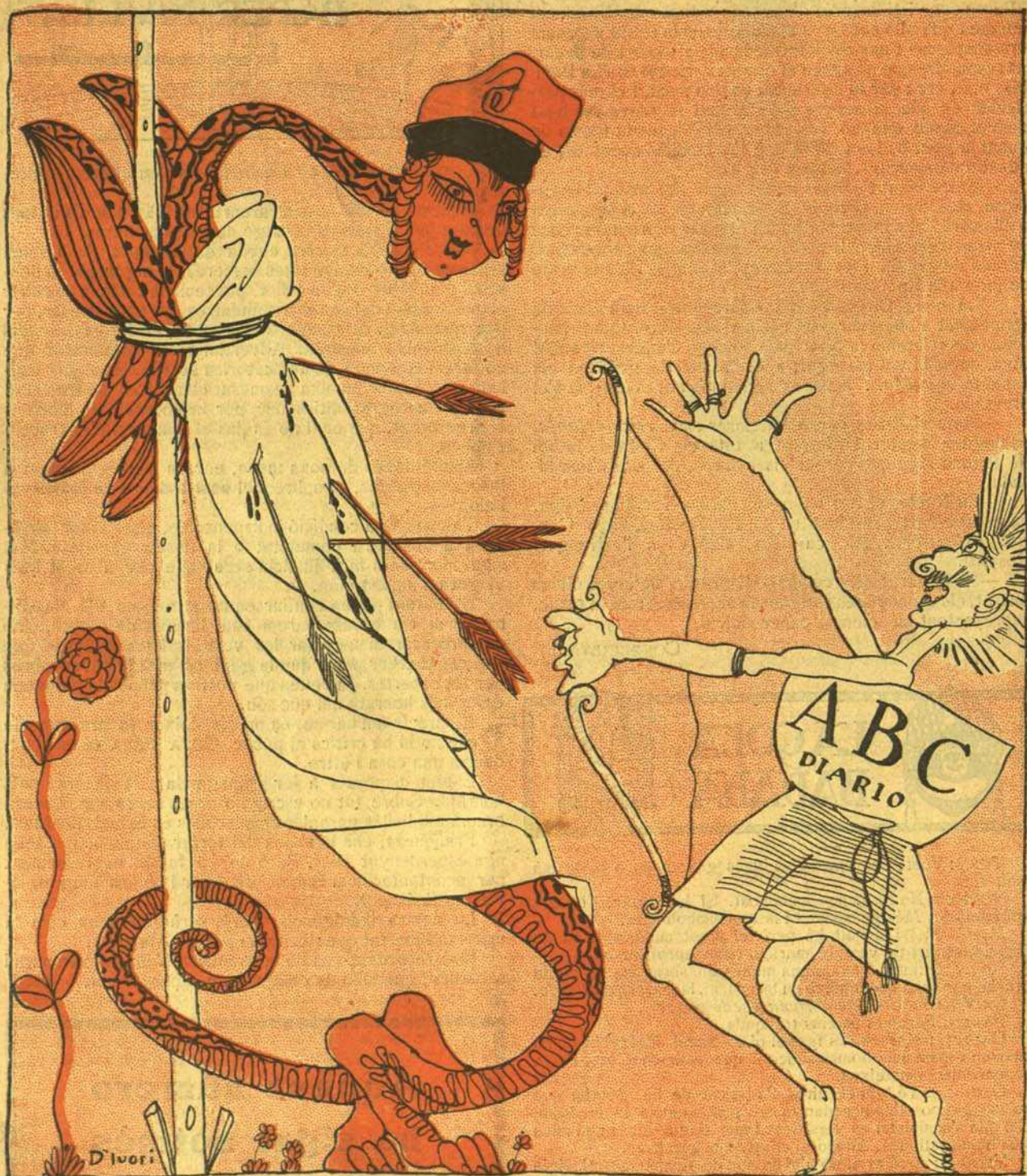
Estem disposats a fer propaganda pels sincers i pels honrats. Sobre tot no escriguin coses sense suc ni sense bruc, amb belles paraules empescades en èxtasis llunàtics.

Franquesa, eh? Brabada del terror que no pudi a seba ni a esperdenyot suat. Però no ho fassin expressament per acontentar-nos. Sabem distingir i no ens engatussa-ràn tan fàcilment.

La nostra indulgencia, però, serà tan gran com la mateixa llibertat que desitgem per a Catalunya.

Què recordant-vos de la grandesa d'ella, sigueu purs i saberuts i que Déu us dongui un bon passament.

**Aquest número
ha sigut sotmès
a la censura.**

CUCA FERA: — Apa bandarra, aprofitat ara qu'estic lligada.